

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Pūšaminstrumentu spēle mācību priekšmeta *Flautas spēle*

Programma

1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Flautas spēle* programma. Pieņemta *Pūšaminstrumentu spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājeksāmenu prasības Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Flautas spēle* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamus patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Klarnetes spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamus tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- kontrolstundas;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

3. Programmas vispārējs saturs.

3.1. Mūzikas uztvere.

- 3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.
- 3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.
- 3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.
- 3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

3.2. Mūzikas valoda:

- 3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.
- 3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.
- 3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

3.3. Muzikāli radošā darbība.

- 3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.
- 3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.
- 3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.
- 3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Pūšaminstrumentu spēle – Flautas spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. 1.klase.

6.1. Uzdevumi

- 6.1.1. Iepazīties ar mūzikas instrumenta – *Flautas* uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.
- 6.1.2. Apgūt notis, pareizu ķermeņa, roku stāvokli. Ambašūra nostādīšana, mēles darbība (staccato, legato).
- 6.1.3. Pareiza elpas nostādīšana, toņa kultūra.
- 6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi, veidot frāzējumu.
- 6.1.5. Apgūt dinamiskās zīmes.

6.2. Saturs.

- 6.2.1. Vingrinājumi un etīdes (līdz 12 etīdēm).

Piemēram:

- Dž. Garibaldi, N. Platonovs, V. Popps, T. Wye. Vingrinājumi un etīdes.

6.2.2. Gammās – ar vienu zīmi, T3.

6.2.3. Tautasdziesmas un viegli skaņdarbi (līdz 6 skaņdarbiem).

6.3. Pārbaudes formas.

6.3.1. Pārceļšanas eksāmens:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- V. A. Mocarts Šūplā dziesma;
- Latviešu tautasdziesmas apdare.

6.4. Piedalīties koncertos.

6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Flautas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2. klase.

7.1. Uzdevumi

7.1.1. Papildināt zināšanas *Flautas spēlē*.

7.1.2. Apgūt nošu ilgumus, dažādas ritmiskas figurācijas, elpa, tonis, frāzējums.

7.1.3. Apgūt dažādus spēles paņēmienus (staccato, legato), strādāt pie intonācijas.

7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni, apgūt pamatiemaņas lasīšanā no lapas.

7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos

7.2. Saturs.

7.2.1. Gammās ar vienu zīmi, T3, arpēdžijas pa 3,4.

7.2.2. Vingrinājumi un etīdes (līdz 12 etīdēm).

Piemēram:

- Dž. Garibaldi, E. Kellers, V. Popps, T. Wye. Vingrinājumi un etīdes.

7.2.3. Tautasdziesmas un dažādi viegli skaņdarbi (līdz 8 skaņdarbiem).

7.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi.

7.3. Pārbaudes formas.

7.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- J. S. Bahs Menuets sol minorā;
- V. Salaks Latviešu tautasdziesmas apdare.

7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammās ar 1 zīmi;
- Etīdes.

7.3.3. Kontrolstunda:

- gammās;
- skaņdarbi.

7.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

- Divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- J. Haidns Menuets Fa mažorā;
- V. Salaks Latviešu tautasdziesmas apdare.

7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Flautas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3. klase

8.1. Uzdevumi.

8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Fautas spēlē*.

8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.

8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.

8.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos, u.c. skolas rīkotajos pasākumos.

8.2. Saturs.

8.2.1. Gammās līdz divām zīmēm, T3, arpēdžijas pa 3,4.

8.2.2. Vingrinājumi un etīdes (līdz 10 etīdēm).

Piemēram:

- E. Kellers, N. Platonovs, V. Popps, J. Demerseman. Etīdes.

8.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi. (līdz 8 skaņdarbiem).

8.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

8.3. Pārbaudes formas.

8.3.1. Mācību koncerts divas reizes gadā:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- F. Hoseks Gavote;
- V. Salaks Zaķīt's gāja precībās.

8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammās līdz 2 zīmēm;
- Etīdes 6.

8.3.3. Kontrolstunda:

- gammās;
- skaņdarbi.

8.3.4. Pārcelšanas eksāmens:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- J. Haidns Allegro Fa mažorā;
- L. Garūta Šūpļa dziesma.

8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Flautas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

4. klase

9.1. Uzdevumi.

9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Flautas spēlē*.

9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.

9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās dotības, tehniskās iemaņas – uzmanību pievērst elpai, tonim, frāzējumam, intonācijai. Strādāt pie toņa pilnveidošanas visos instrumenta reģistros.

9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.

9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.

9.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt savu spēli, ierakstus.

9.2. Saturs.

9.2.1. Gammās ar 3 zīmēm, T3, arpēdžijas pa 3,4, D7, pmVII7 pamatveidā.

9.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.

Piemēram:

- E. Kellers, N. Platonovs, V. Popps, J. Demerseman. Etīdes.

9.2.3. Izvērstas formas skaņdarbs.

9.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi (līdz 8 skaņdarbiem).

9.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

9.3. Pārbaudes formas.

9.3.1. Mācību koncerts divas reizes gadā:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- G. F. Hendelis Žīga Fa mažorā;
- P. Hindemits Atbalss.

9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammas;
- Etīdes.

9.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;
- skaņdarbi.

9.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

- izvērsta formas skaņdarbs;
- latviešu komponista skaņdarbs.

Piemēram:

- V. A. Mocarts Rondo Do mažorā;
- V. Salaks Latviešu tautasdziesmas apdare.

9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Flautas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni – uzmanību pievērst elpai, tonim, frāzējumam, intonācijai.

10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus, paplašināt instrumenta spēles diapazonu, izlīdzināt skaņu visos instrumenta reģistros. Strādāt pie toņa kultūras, elpas, frāzes, dinamikas.

10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.

10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.

10.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus, mācīt izglītojamos orientēties skaņdarbu raksturā, prast atklāt muzikālo tēlu.

10.1.6. Rosināt izglītojamos mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

10.2.1. Gammas līdz 4 zīmēm, T3, D7, pmVII7, hromatiskā gamma.

10.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem (līdz 10 etīdēm).

Piemēram:

- E. Kellers, N. Platonovs, V. Popp, J. Demerseman Etīdes.

10.2.3. Izvērstas formas skaņdarbs.

10.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi (līdz 8 skaņdarbiem).

10.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

10.3.1. Mācību koncerts divas reizes gadā:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- J. Andersens Šūpļa dziesma;
- I. Zemzaris Tarantella.

10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammas;
- Etīdes.

10.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;
- Skaņdarbi.

10.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

- izvērsta formas skaņdarbs.

Piemēram:

- V. A. Mocarts Sonāte Do mažorā.

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Fautas spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. **6. klase**

11.1. Uzdevumi.

11.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni – uzmanību pievērst elpai, tonim, frāzējumam, intonācijai. Strādāt pie toņa kultūras, izlīdzinoša skanējuma visos instrumenta reģistros.

11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.

11.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

11.1.5. Rosināt izglītojamus apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

11.1.6. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.

11.2. Priekšmeta saturs.

11.2.1. Gammas līdz 4 zīmēm T3, D7, pmVII7, hromatiskā gamma.

11.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem (līdz 10 etīdēm):

Piemēram:

- E. Kellers, N. Platonovs, V. Popps, J. Demerseman Etīdes.

11.2.3. Izvērsta formas skaņdarbs.

11.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi (līdz 6 skaņdarbiem).

11.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

11.3. Pārbaudes formas.

11.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

- divi pretēja rakstura skaņdarbi.

Piemēram:

- R. Kalsons Improvizācija;
- S. Raḥmaņinovs Itāļu polka.

11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude I semestrī:

- gammas;
- Etīdes.

11.3.3. Tehniskais eksāmens II semestrī:

- gammas;
- Etīdes;
- lasīšana no lapas.

11.3.3. Kontrolstunda:

- gammas;
- skaņdarbi.

11.3.4. Skolas beigšanas eksāmens:

- izvērsta formas skaņdarbs;
- latviešu komponista skaņdarbs
vai

- trīs miniatūras, no kurām viena latviešu komponista.

Piemēram:

- Dž. B. Pergolēzi Koncerts Sol mažorā;

V. Salaks Latviešu tautasdziesmu apdares no krājuma *Mēs deviņi bāleļiņi*.

11.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.